

ת"פ 59301/12/16 - המחלקה לחקירות שוטרים - מח"ש נגד אייל אביסדרים

בית משפט השלום בתל אביב - יפו
ת"פ 59301-12-16 מחלקה לחקירות שוטרים -
מח"ש נ' אביסדרים

לפני כבוד השופט איתן קורנהאוזר
המאשימה המחלקה לחקירות שוטרים - מח"ש
ע"י ב"כ עו"ד רונן יצחק
נגד
הנאשם אייל אביסדרים
ע"י ב"כ עו"ד אבי חימי

גזר דין

רקע

1. הנאשם הורשע, לאחר ניהול הוכחות, בעבירת הטרדה מינית והתנכלות, לפי סעיף 3(א)(5) בצורף סעיף 5(א) לחוק למניעת הטרדה מינית, תשנ"ח - 1998 (להלן: "החוק למניעת הטרדה מינית"), וכן בעבירת פגיעה בפרטיות, לפי סעיף 5 בצורף נסיבות סעיפים 2(4) ו-2(11) לחוק הגנת הפרטיות, תשמ"א - 1981 (להלן: "חוק הגנת הפרטיות" או "החוק").

בהתאם לעובדות כתב האישום בהן הורשע, המתלוננת היא בת מיעוטים אשר נולדה כגבר שעבר ניתוח לשינוי מין, בלא ידיעת בני משפחתה, למעט אמה ואחיה הצעיר. הנאשם שירת במועד האירוע כשוטר תנועה בסיירת האופנועים הארצית.

ביום 2.5.2015, בעת שהמתלוננת נהגה ברכבה בתל אביב, נעצרה על ידי שוטרים בחשד לביצוע עבירת תנועה. בעקבות דין ודברים שהתפתח במקום, עצרו אותה השוטרים והובילו אותה לתחנת משטרת שרת הסמוכה למקום.

בעת שהותה ב"יומן" תחנת המשטרה, צילם הנאשם את המתלוננת באמצעות מכשיר הטלפון הנייד שברשותו, כאשר בצילום נראה מחשוף שמלתה וחלק מחזה חשוף (להלן: "הסרטון"). לאחר מכן, הפיץ הנאשם את הסרטון לכל שוטרי הצוות שלו, המונה כעשרה שוטרים, באמצעות יישומון "WHATSAPP" אשר נועד להעברת מסרים מידיים, ובהם קטעי וידאו וקול. הנאשם עשה כן, על אף שמדובר בסרטון שיש בו לבזות ולהשפיל את המתלוננת, ובלא הסכמתה (להלן: "הפרסום").

סמוך לאחר מכן, בעקבות הפרסום, הופץ הסרטון במרשתת באמצעות מספר תוכנות שיתוף, תוך פגיעה חמורה

בפרטיות המתלוננת ובשמה הטוב, ותוך ביזויה והשפלתה ברבים (להלן: "הפרסום ברבים").

בהתאם להסכמה אליה הגיעו הצדדים, ועל מנת להימנע מעדות המתלוננת בבית המשפט, הסכימו הצדדים כי בעקבות הפרסום ברבים, נחשפו לסרטון בני משפחתה של המתלוננת ותושבי עיר מגוריהם, ובאופן זה התגלה להם לראשונה כי ביצעה ניתוח לשינוי מין. לאור זאת, החלו הטרדות כלפי המתלוננת מצד בני משפחתה, היא נמנעה מלשוב ולבקר בבית הוריה, ואף עזבה את דירתה ועברה להתגורר בעיר אחרת. בעקבות כך, וכן בעקבות התרחקות חלק מבני משפחתה וחבריה ממנה, שקעה המתלוננת בדיכאון.

תסקיר שרות המבחן

2. בטרם נשמעו טיעונים לעונש, התקבלו תסקירים בעניינו של הנאשם. בתסקיר הראשון, ציין שרות המבחן כי הנאשם מסר שהוא מבין את משמעות מעשיו והפגיעה הנובעת מהן, אך מדובר בתובנה שכלתנית בלבד, הכרה פורמלית בעיקרה, כאשר בולטת גישת הנאשם התופס את עצמו כקורבן במקרה זה. בנוסף, התרשם שרות המבחן מאדם בעל קווי אישיות נרקסיסטיים, בעל צרכי שליטה גבוהים המרוכז בעצמו ומחזיק בעמדות מגדריות סטראוטיפיות. שרות המבחן ערך תסקיר משלים, בהיעדר הערכה לגבי סוגיית אי הרשעת הנאשם. בתסקיר המשלים, התייחס שירות המבחן להגמשה מסוימת שחלה בגישתו הקורבנית של הנאשם, אשר נכח בשני מפגשי טיפול קבוצתי. בתסקיר המשלים, הביע שרות המבחן התרשמות כי הנאשם מבין את הפסול במעשיו, מביע חרטה כנה, ומצליח להתבונן באופן ביקורתי יותר על התנהלותו.

לגבי סוגיית ההרשעה, ציין שרות המבחן את המקום המרכזי שתופסת עבודת הנאשם כשומר משך שנים רבות, וכי הנאשם הדגיש שיפוטר באופן מיידי ככל שתיוותר הרשעתו.

שרות המבחן סבור כי יש לשקול בחיוב את ביטול ההרשעה לצד הטלת צו מבחן ושל"צ, זאת בעיקר בשל השפעתה הישירה של הרשעה על המשך תעסוקתו במשטרה, אך גם לאור התגייסותו להליך הטיפול והפגיעה הצפויה בדימויו העצמי בשל ההרשעה.

ראיות לעונש

3. המאשימה הגישה תצהיר נפגע עבירה, לגביו לא התבקשה חקירת המתלוננת. מהתצהיר עולה, כי המתלוננת נולדה בסכנין ועברה ניתוח לשינוי מין בשנת 2015, אשר רק אמה ידעה לגביו מתוך כל משפחתה. המתלוננת הצהירה כי הקפידה לשמור על פרטיות ואורח חייה, בדרך בה לא פתחה מעולם חשבון ברשתות חברתיות, על מנת שתמונותיה לא יתגלו בפני החברה הסגורה בה גדלה. במהלך ביקוריה את משפחתה ב---, נהגה המתלוננת להתלבש באופן שלא יחשוף את דבר חייה כאישה, ושמרה על קשר טוב עם משפחתה המורחבת. לאחר פרסום הסרטון, משפחתה ניתקה איתה את הקשר כמעט לחלוטין, היא ובן זוגה ספגו איומים, הטרדות והשפלות, והם נאלצו לעבור מקום מגורים בשל חששם. המתלוננת הוסיפה, כי מאז חשיפת בני משפחתה לסרטון וניתוק הקשר, היא אינה יכולה לבקר בסכנין זאת בשל חששה לחייה. בנוסף, המתלוננת החלה להסתגר בביתה, סבלה מדיכאון ומנשירת שיער, ואמונה ברשויות המדינה התערער. רבים בסביבת המתלוננת זיהו אותה בסרטון, והיא סבלה מהערות

משפילות רבות, אשר גרמו לה לעגמת נפש רבה.

4. כעדי הגנה, העידו לעונש סנ"צ יובל זולכיה, רפ"ק הדס שרביט בן בג' וגברת ענת זרסי אביסדרס, גיסתו של הנאשם.

סנ"צ זולכיה משמש כמפקדו של הנאשם מזה מספר חודשים, והתרשם כי מדובר בשוטר נעים הליכות, בעל מוטיבציה, ישר ואמין. לשאלת ב"כ הנאשם, השיב כי ממקרים עליהם שמע, הרשעה עלולה להגיע לידי פיטורין מהמשטרה.

רפ"ק בן בג', עובדת סוציאלית קלינית, החלה לטפל בנאשם לאחר שפנה אליה לעזרה נפשית בחודש אוקטובר 2017, תוך דיווח על סימפטומים פוסט טראומתיים שהחריפו לתגובות חרדה חריפות אשר לוו בהתקפי חרדה ואף הימנעות מלהתערב באירועים תוך חרדה להיפגע. עוד העידה, כי הנאשם חסר יכולת לעלות לאוטובוס מחשש שיאלץ להגיב כשוטר ויחוש מאד בלתי מוגן ויאלץ להיענש ולהיפגע. הנאשם הופנה להערכה פסיכיאטרית, אובחן כסובל מהפרעה פוסט טראומטית מלווה בדיכאון, והחל ליטול תרופות. עוד פירטה לגבי ירידה בתפקודו המשפחתי של הנאשם, אשר החל להימנע גם בביתו ונטה לתגובות של אי שקט. כתוצאה מחרדות הנאשם מהתמודדות במסגרת תפקידו המשטרתי, עבר לבקשתו לתפקיד משרדי, אשר הביא לירידה בשכרו. רפ"ק בן בג' רואה בנאשם כקורבן נסיבות באירוע הנדון, כאשר הנאשם הגיב בתום לב, ממקום של הגנה עצמית. כחלק מההליך הטיפולי, בוצע עיבוד של המחיר הקשה אותו משלמים על אמירת אמת לעומת דיווח שקר. לטענת המטפלת, הנאשם יכול היה לצאת ללא כל דופי מההליך לו היה משקר, ולתחושתו, מתוך שיקול דעת מוטעה, הוא נפגע בשל כנותו ויושרו. רפ"ק בן בג' העידה, כי במהלך עבודתה עם הנאשם ביקשה להביא לכך שהוא יוכל לתפוס את עצמו ב"פן הנורמטיבי", זאת לעומת "התפיסה המשפטית", כיוון שלא היתה כל כוונה לבצע עבירה.

לבסוף, טענה כי הנאשם היה מועמד לתפקידים שונים ואף לקורס קצינים, אך לא עלה בידו להשתלב בהם בשל ההליך המשפטי (יצוין, כי לא הוצגה כל ראיה לטיעון זה). מתוך נסיונה במתן המלצות לאגף משמעת, טענה רפ"ק בן בג' כי עונש מחמיר לא יסייע לנאשם להמשיך ולשרת במשטרה.

גברת אביסדרס, גיסתו של הנאשם, העידה על הסיוע והתמיכה של הנאשם באימו, על המשפחה הערכית התורמת רבות למדינה, ועל הנאשם כאדם ערכי אשר מעד מעידה חד פעמית שיצרה משבר קשה בתא המשפחתי בו הנאשם הוא המפרנס העיקרי.

ב"כ הנאשם הגיש סיכום הערכות תקופתיות שניתנו על ידי מפקדי הנאשם במשך שנים רבות.

טיעוני הצדדים

5. ב"כ המאשימה טען כי נסיבות המקרה, בו מעשיו של הנאשם הביאו לחשיפת סודה הכמוס של המתלוננת אשר עברה ניתוח לשינוי מין, בפני משפחתה, למעט אמה שידעה קודם לכן, מהוות פגיעה חמורה ביותר בפרטיות המתלוננת, בשמה הטוב ובכבודה. ערכים נוספים שנפגעו כתוצאה ממעשי הנאשם, הם אמון הציבור במשטרה וכבודה של המשטרה, זאת בהתחשב בכך שהדבר התרחש בתוך תחנת משטרה, מקום בו האזרח אמור לחוש בטוח, וכן לנוכח עדויות חבריו של הנאשם במהלך פרשת ההגנה. ב"כ המאשימה הוסיף, כי מידת הפגיעה בערכים המוגנים במקרה זה, היא אנושה, וכך אף חומרת הנזקים שנגרמו ושעלולים להיגרם בהמשך. לגבי הנזקים שנגרמו, היפנה להצהרת נפגעת העבירה, ולנזקים המשמעותיים ביותר שנגרמו לה כתוצאה מהמעשה. לגבי נזקים עתידיים, לאור אופי ההפצה, טען שאין כל שליטה על הסרטון ועל קיומו במרשתת, ומכאן שמדובר בנזק ללא תוקף סופי. הקלות בה מבוצעות עבירות דומות והקושי באיתור המבצעים, הם בעלי משקל נוסף המחייב החמרה.

ב"כ המאשימה ביקש לתת משקל נוסף לחלקו המרכזי של הנאשם, אשר ביצע את הצילום והעברתו, וכן לכך שהנאשם ניצל לרעה את כוחו ומעמדו בעת שהמתלוננת היתה עצורה.

לאחר שהפנה לפסיקה, ובהתחשב בכך שהנאשם הורשע בשתי עבירות שהעונש המירבי בצד כל אחת מהן עומד על 5 שנות מאסר, עתר ב"כ המאשימה לקבוע כי מתחם הענישה נע בין 6 ל-18 חודשי מאסר בפועל.

לגבי נסיבותיו האישיות של הנאשם, טען כי מדובר בשוטר שתפקד באופן יוצא מן הכלל במשטרה, ללא מעידות קודמות. לצד זאת, לא ניתן להתחשב בקבלת אחריות והודאה, לאור העובדה שהנאשם ניהל הוכחות. לענין הרשעת הנאשם, טען ב"כ המאשימה כי ישנם מקרים בהם אין מנוס מהרשעה, וכן כי שאלת ההרשעה מהווה רק אחד משיקולים רבים הנשקלים בעת בחינת פיטורי הנאשם על ידי מפכ"ל המשטרה.

לאחר שהפנה לפסיקה נוספת, עתר ב"כ המאשימה למקם את העונש בשליש התחתון של המתחם, תוך שלא שלל מאסר בעבודות שרות, וכן פיצוי משמעותי למתלוננת ומאסר מותנה.

6. ב"כ הנאשם, מיקד את טיעונו בכך שמדובר באירוע חד פעמי בחייו של הנאשם, ליקוי מאורות נקודתי, עליו הנאשם מביע צער עמוק וחרטה. לגבי האירוע והפגיעה במתלוננת, טען כי לא "נחשף סודה", שכן המתלוננת נראית כאישה ומתלבשת כך בפומבי. הנאשם צילם את הסרטון והפיצו לקבוצה סגורה של שוטרים, בשל טעות מקומית, באירוע שנמשך כדקה או שתיים, לאחריו לא ניתן להשיב את הגלגל לאחור. אין מדובר בתכנון או בזדון, ואין מדובר בסוג המקרים המופיעים בפסיקה אליה היפנה ב"כ המאשימה.

ב"כ הנאשם הדגיש כי הנאשם מקבל אחריות מלאה על מעשיו, מתייחס להליך הפלילי במלוא האחריות והרצינות, וכל עולמו התערער בעקבות קיומו. במשך 25 שנים שימש הנאשם כשוטר מצטיין, ובעקבות המקרה נכנס למצב נפשי קשה, מתקשה לשאת את הבושה, והחל ליטול תרופות. ב"כ הנאשם התייחס לצורך בביטול ההרשעה, לנוכח הקושי הרב של הנאשם במציאת תעסוקה אחרת בגילו, עת רישום פלילי מלווה אותו. תסקיר שרות המבחן תומך, לטענתו, במידת הפגיעה בנאשם, הן בדימוי העצמי והן בתעסוקתו.

לאחר שהיפנה לפסיקה, סיכם ב"כ הנאשם כי מדובר באדם שנהג בטפשות, המבין את הפסול במעשיו, אין כל חשש מפניו, ויש לנקוט במקרה זה במידת החסד.

לפיכך, עתר לביטול ההרשעה ולהטיל על הנאשם של"צ ופיצוי.

7. הנאשם בעצמו, הביע בושה על מעשיו, קיבל אחריות מלאה על המקרה והפגיעה, טען ששגה בשיקול דעתו, חייו נחרבו, וביקש את רחמי בית המשפט.

דין והכרעה

אי הרשעה

8. סדר הדין מחייב את הרשעתו של מי שנמצא כי ביצע עבירה פלילית. סטייה מכלל זה והימנעות מהרשעה, יעשו בצמצום ובמשורה, כ"חריג שבחריגים", אך "במקרים יוצאי דופן" (ע"פ 8528/12 אלירן ציפורה נ' מדינת ישראל (3.3.2013) והאסמכתאות שם). בחינת סוגיה זו, דורשת את קיומם של שני תנאים מצטברים, כפי שנקבע בהלכת תמר כתב (ע"פ 2083/96 תמר כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(3), 337 (1997):סוג עבירה המאפשר לוותר על ההרשעה, וכן פגיעה חמורה בשיקום הנאשם בעצם הרשעתו. בית המשפט העליון ייחד הליך זה, לאותם מקרים חריגים בהם קיים חוסר פרופורציה קיצוני בין עוצמת הפגיעה להרשעה הנאשם, לבין התועלת הציבורית הכללית כתוצאה מההרשעה זו (רע"פ 9118/12 אלכסנדר פריגין נ' מדינת ישראל, 1.1.2013) והאסמכתאות שם).

עוד נקבע, כי לשם בחינת פגיעתה של הרשעה בשיקום הנאשם, עלולה הצביעה על פגיעה קשה והקונקרטי בשיקומו, ולבסס טענות אלה בתשתית ראיתית מתאימה (רע"פ 7224/14 משה פרנסקי נ' מדינת ישראל, 10.11.2014); רע"פ 54/15 פלוני נ' מדינת ישראל (27.1.2015); ע"פ 8528/12 אלירן צפורה נ' מדינת ישראל (3.3.2013)).

9. בחינת סוג העבירה ונסיבותיה, מצביעה על מספר גורמים המצטברים לכלל תמונת עבירות חמורות, שאינה מאפשרת את סיום ההליך ללא הרשעה.

הנאשם הורשע בשתי עבירות שונות, אשר נועדו להגן על ערכים שונים. מעשי הנאשם פגעו פגיעה קשה וממשית בזכות המתלוננת לפרטיות ולכבוד עצמי, תוך ביזויה המיני. אמנם, כפי שטען ב"כ הנאשם, צילום המתלוננת לא תיעד קיום יחסי מין, תיעוד שעמד בבסיס מקרים רבים בפסיקה שהציגה המאשימה, ואולם במקרה זה מדובר בנסיבות חריגות: לנאשם היה ברור, החל ממפגשו הראשון עם המתלוננת, כי אין מדובר באישה רגילה, אלא באדם ה"נחזה לאישה" (סעיף 7 בהכרעת הדין, וכן הנצפה בסרטון); הנאשם צילם את חזה החשופ של המתלוננת, תוך התמקדות הצילום בחלק זה של גופה (סעיף 7 בהכרעת הדין, וכן הנצפה בסרטון); טענת הנאשם בדבר מטרת צילום הסרטון לצורך הגנה עצמית והתראה בפני חבריו, נדחתה בהכרעת הדין (סעיפים 8-10 בהכרעת הדין), תוך קבלת

אחד מהסבריו לצורך בתיעוד המתלוננת חשופת החזה: **"קודם כל הטיפוס. מעולם לא נתקלתי בדבר כזה"** (סעיף 10 בהכרעת הדין, וכן עמ' 12 ש-23 לפרוט'); באופן דומה, נדחתה בהכרעת הדין טענת הנאשם לגבי מטרות ה"מבצעית" של הפצת הסרטון על ידו לקבוצת חבריו לעבודה, ונקבע כי מדובר בהפצה על רקע חברתי, אף משלא נלווה אליו כל מלל (סעיפים 14-15 להכרעת הדין).

כך, ניתוח הראיות הביא לידי הקביעה, כי **"הנאשם צילם אירוע חריג ויוצא דופן, אך לא בנסיבותיו המשטריות, אלא בשל הדמות השונה של המתלוננת, לאחר שנחשפו שדיה. מדובר בסרטון המתמקד במיניות המתלוננת, ובמיוחד - בחזה נשי חשוף, בו פטמה אחת מעוטרת בעגיל. הנאשם צילם את המתלוננת בשלב זה, בו לא בוצעה על ידה כל עבירה, אך מיד לאחר שהמתלוננת חשפה את חזה. הנאשם העביר את הסרטון לחבריו לצוות, לא בהתאם להנחיה כלשהי או נוהג, ולא לצורך "מבצעי", אלא בכדי לשתף את חבריו בתיעוד אותה דמות ססגונית, יוצאת דופן ועירומה, אותה צילם"** (סעיף 19 בהכרעת הדין).

פן מחמיר נוסף של נסיבות ביצוע העבירות במקרה זה, יש לראות בניצול הנאשם את סמכותו כשוטר, על מנת לבצע את העבירות. אין מדובר בצילום של עוברת אורח ברחוב, אלא במתלוננת אשר נעצרה תחילה על ידי הנאשם, בעת מילוי תפקידו כשוטר, והובלה על ידו אל תחנת המשטרה (עמ' 8 לפרוט'). בשלב זה, בו נשללה חירות המתלוננת על ידי הנאשם, מכח סמכותו כדין, ובעודה נמצאת בתחנת משטרה בסמוך אליו, ניצל הנאשם את מעמדו ומרותו על מנת לצלם את הסרטון.

10. השימוש באמצעים טכנולוגיים זמינים, בלחיצת כפתור, תוך פגיעה בזולת בנסיבות המתמקדות במיניות ועלולות להשפילו ולבזותו, הביאה את המחוקק להוסיף את סעיף 5(א) בחוק למניעת הטרדה מינית. איני מקבל את טיעון ב"כ הנאשם, כי יש להקל עם הנאשם בשל העובדה שמדובר ב"אירוע של דקותיים, לא היה לו זמן להתחרט, לחצת שלחת נגמר הלכו לך החיים" (עמ' 92 ש-23-24 לפרוט'). ראשית, טענת "להט האירוע" אשר הביא את הנאשם לשלוח את הסרטון לחבריו, נדחתה בהכרעת הדין, תוך קביעה כי חלף פרק זמן משמעותי מעת הצילום בתחנת משטרת שרת ועד להפצת הסרטון, בעת שהנאשם ליווה את המתלוננת בתחנת משטרת מחוז תל אביב, זאת רק לאחר שצפה בעצמו בסרטון (ראו בהרחבה סעיף 14ב' בהכרעת הדין). לצד זאת, דברים אלה הם בבחינת למעלה מהדרוש ואינם מהווים את השיקול המרכזי: הקלות הבלתי נסבלת של תיעוד והפצת תכנים הפוגעים בפרטיות ואף תכנים בעלי תוכן מיני משפיל ומבזה, היא המחייבת, כשלעצמה, התייחסות מחמירה, כפי שאף המחוקק ראה לקבוע לצד כל אחת מהעבירות בהן הורשע הנאשם, עונש מירבי של חמש שנות מאסר. לאחר הפצת תיעוד פוגעני, אף בקבוצה מצומצמת ביותר, מאבד המפיץ את יכולת השליטה על היקף התפוצה. הרתעת הגורם המתעד והמפיץ הראשוני, היא האפקטיבית ביותר למניעת מעשה העבירה והפגיעה בקורבנותיה. כך נאמר בענין אחר: **"לצד הכיעור שבעבירה... אנו רואים להדגיש גם את נפיצותה והקלות הבלתי נסבלת של ביצועה. בהקשה קלה על מקש, ניתן להרוס את חייו של אי מי ולצערנו הדבר נעשה חדשות לבקרים"**

(ע"פ (ת"א) 8878-08-16 מדינת ישראל נ' פלוני (11.1.2017), סעיף 8).

יש להדגיש, כי מעשה פלילי הקל לביצוע וקשה לאיתור המבצע, במיוחד כשמדובר במעשה בעל פגיעה אפשרית בלתי ניתנת לשיעור (ראו סעיף 8 בכתב האישום המתוקן וכן את הצהרת נפגעת העבירה), מחייב התייחסות חדה, ברורה וחד משמעית מצד בית המשפט.

הצורך בהרתעת הרבים, כפי שבא לידי ביטוי באמור לעיל, מקבל משנה תוקף בנסיבות מקרה זה, אליהן נחשף בית המשפט במהלך ניהול ההליך. פרשת ההגנה חשפה תמונה מדאיגה, בדרך התייחסותם של מספר שוטרים למקרה: הנאשם בעצמו, שלל את אופיו המיני של הסרטון, וטען כי כלל לא "שם לב" לחזה החשוף של המתלוננת, זאת בניגוד מוחלט לראיות (ראו פרוט בסעיפים 11,24 בהכרעת הדין). המשיכו בקו זה ואף הקצינו את התייחסותם, קצין המשטרה, פקד דויד שלם, אשר לא הבין "על איזה השפלה אתה מדבר" (עמ' 44 ש-28 לפרוט'), וכן חברי צוותו של הנאשם אשר העידו כי לא הבחינו ואף כעת אינם מבחינים בחזה החשוף של המתלוננת, אשר התגלה על פני המסך כולו (ראו בהרחבה סעיפים 12-14 בהכרעת הדין). חלק מאותם שוטרים, הרחיבו כי אינם רואים כל פסול בהפצת צילום המתעד עירום, לקבוצת שוטרים, זאת כחלק מעבודתם, דוגמת רס"ב אריק חכים אשר העיד, כי אינו רואה פסול במשלוח תמונה של ילדים עירומים, שנקלעו לעבירת תנועה, בקבוצה ה"מבצעית" (עמ' 35 ש-5-10 לפרוט'). ראו פרוט נוסף לגבי עדויות שוטרים על נסיבות בהן יפצו צילומי עירום בקבוצה המבצעית, לרבות עדות הקצין פקד דויד שלם, בסעיף 13 בהכרעת הדין). כפי שצוין בהכרעת הדין, מדובר בעדויות מטרידות, ומעוררות מחשבה לגבי הקלות בה שוטרים האמונים על אכיפת החוק ושלוש הציבור, נכונים להפר את פרטיותו של אזרח וכבודו.

לשם השלמת תמונה בעייתית זו, יש להפנות לעדותה של המטפלת בנאשם, במסגרת עבודתו במשטרה, רפ"ק בן בג'י. מדבריה במהלך הראיות לעונש עולה, כי אינה מבינה את הבעייתיות בהתנהלות הנאשם ואף רואה בו קורבן של נסיבות המקרה אך בשל עמדתו לומר אמת ולא לשקר. בנוסף, מעמידה רפ"ק בן בג'י את "הפן הנורמטיבי", למול "התפיסה המשפטית".

צורך עדויות השוטרים הרבים שהעידו בבית המשפט, מבסס מצב עגום של התעלמות וחוסר הפנמה מצד אנשי אכיפת החוק, לגבי איסורים פליליים ברורים, המחייב עמדה בלתי מתפשרת שתהווה הרתעת הרבים (ראו לגבי צורך בהרתעת הרבים, כמקיים אינטרס ציבורי שאינו מאפשר אי הרשעה, רע"פ 1183/18 **דולב ששון נ' מדינת ישראל**, (21.3.2018), סעיף 9).

11. הצטברות נסיבות האירוע, עם המשקל המשמעותי שיש לתת במקרה הנדון לצורך בהרתעת הרבים, מבססים אינטרס ציבורי משמעותי המחייב את הרשעת הנאשם, ואינו מאפשר את סיום ההליך שלפני ללא הרשעתו.

די באמור עד כה, על מנת לדחות את העתירה לביטול הרשעת הנאשם. אף על פי כן ולמעלה מהדרוש, אפנה לקושי העולה לגבי התנאי המצטבר השני שיש לבחון, הוא פגיעה חמורה בשיקום הנאשם בעצם הרשעתו.

שרות המבחן וב"כ הנאשם, מיקדו הנמקותיהם לגבי תנאי זה, בפיטורים הצפויים לנאשם וכן בפגיעה

בדימויו העצמי. לגבי הפגיעה בדימויו העצמי, הרי שמדובר בפגיעה מסתברת בכל נאשם נורמטיבי, נעדר עבר פלילי, אשר מורשע לראשונה בחייו. בית המשפט העליון קבע, כי **"הקריטריון המוצע על ידי המבקשת, שעניינו פגיעה בדימויו העצמי של הנאשם, אינו מקובל ואין לו כל אחיזה בהלכה הפסוקה"** (רע"פ 9042/17 **היאם עאבד נ' מדינת ישראל** (27.12.2017), סעיף 9).

ביחס לפיטורים הצפויים לנאשם, נתון שבוודאי יש בו לפגוע בנאשם ובמשפחתו הקרובה, לא הוצגו ראיות הנדרשות על מנת לתמוך בכך (ראו פסיקה בענין בסעיף 8 לעיל). מסקנת שרות המבחן לגבי פגיעה קונקרטית בתעסוקת הנאשם, מתבססת אך ורק על דבריו, לפיהם יפוטרו באופן מיידי ככל שהרשעתו תיוותר. אף מעדויות עדי ההגנה, סנ"צ זוליכה ורפ"ק בן בג'י, עולה כי הרשעה עלולה לפגוע בתעסוקתו של הנאשם, אך לא שהדבר יביא לידי פיטוריו באופן ודאי. כך קבע בית המשפט בשאלה זו, לאחר קבלת ראיות רלוונטיות:

"עיננו הרואות כי הגורם המוסמך במשטרת ישראל מביא בחשבון שורה ארוכה של שיקולים חשובים ורלוונטיים. שאלת ההרשעה או אי ההרשעה היא רק אחד מבין אותם גורמים. לא זו בלבד, אלא שבסמכות המשטרה אף לשקול פיטוריו של שוטר, גם אם זוכה בדיון, ככל שמפכ"ל המשטרה יהיה בדעה שאין השוטר מתאים להמשיך ולשרת במשטרה, אף אם זוכה" (ע"פ (חיפה) 25199-04-13 **גאנם נ' מדינת ישראל** (14.11.2013), סעיף נ"ז).

מכאן עולה, כי אכן תיתכן פגיעה בנאשם, ככל שהרשעתו לא תבוטל, אך ספק רב אם משקל עצם ההרשעה הוא חריג, יוצא דופן, ועונה על הגדרת "פגיעה חמורה" בשיקומו.

ב"כ הנאשם היפנה לפסיקה בה הסתיימו הליכים פליליים כנגד שוטרים ללא הרשעה. בכל אותם מקרים התייחס בית המשפט לפגיעה האפשרית בנאשם כתוצאה מהרשעתו, אך איזן זאת למול חומרת העבירה. באותם מקרים מצא בית המשפט, כי אופי העבירות ונסיבותיהן, מאפשרים את סיום ההליך ללא הרשעה: בשני מקרים מדובר היה בפגיעה בפרטיות, בדרך של צילומים אינטימיים, אך ללא הפצת התיעוד או שימוש אחר בו. במקרים הנוספים, מדובר היה בעבירות שונות, החל מהפרת אמונים, דרך החזקת סם, ועד לתקיפה סתם. לא ניתן ללמוד מאותם מקרים גזרה שווה למקרה הנדון, במיוחד כאשר האיזון שנעשה בעת בחינת סוגית אי ההרשעה, הוא בין התועלת לציבור כתוצאה מההרשעה לבין עוצמת פגיעת ההרשעה בנאשם. בנסיבות המקרה הנדון, עוצמת האינטרס הציבורי בהרשעה עולה במידה משמעותית למול מידת פגיעתה בנאשם.

באופן דומה, לא ניתן לקבל את המלצת שרות המבחן, אשר אינו בוחן את מכלול השיקולים העומדים להכרעת בית המשפט:

"בית המשפט אינו מחויב לאמץ את המלצות שירות המבחן, הגם שיש ליתן להן את המשקל הראוי... ראייתו של בית המשפט הינה רחבה יותר, ועליו לשקול מכלול של נסיבות ושיקולים, אשר אינם נמנים על מערכת השיקולים אשר מנחים את קצין המבחן"

(רע"פ 493/17 **פלוני נ' מדינת ישראל** (13.3.2017), סעיף 12).

אוסף, למעלה מהצורך, כי איני מקבל את מסקנת שירות המבחן, כי הנאשם יפטר באופן מיידי ככל שלא תבוטל הרשעתו, המבוססת על אמירת הנאשם בלבד, בלא שהוצגה כל ראיה התומכת בכך.

אין ספק כי יש מקום לתת משקל לנסיבותיו האישיות של הנאשם, אך הדבר יעשה בעת קביעת עונשו ולא במהלך בחינת ביטול הרשעתו.

לאור האמור לעיל, אני דוחה את העתירה לבטל את הרשעת הנאשם.

מתחם הענישה

12. מעשי הנאשם פגעו בזכותו של כל אדם לכבוד ולבטחון אישי, ביזו את נפגעת העבירה והשפילו אותה. בנסיבות המקרה, מדובר בפגיעה לא קלה בערכים מוגנים אלה, אולם עיקר הפגיעה היא חבלה אנושה בזכות המתלוננת לפרטיות. המתלוננת החליטה לבחור בדרך חיים, שינוי מינה, אותם ביקשה להסתיר מפני משפחתה הקרובה. הנאשם, בקהות חושים, רמס ברגל גסה את זכות המתלוננת לפרטיות, תיעד אותה חשופת חזה, והפיץ את הסרטון לחבריו ליחידה, תוך אדישות לחוסר שליטתו על היקף התפוצה. בהמשך, התפוצה אכן התרחבה במרשתת באופן ניכר, אשר הביא לחשיפת סודה של המתלוננת בפני משפחתה ומכריה בעיר הולדתה, חשיפה שגרמה לה לנזק ממשי, כמפורט בסעיף 8 בעובדות כתב האישום המתוקן ובהצהרת נפגעת העבירה. פוטנציאל הנזק הרב, אכן התממש במקרה זה, וגרם לרעידת אדמה בחייה של המתלוננת.

משקל נוסף יינתן לנסיבות ביצוע העבירה אשר פורטו בהרחבה לעיל, תוך התייחסות למשקלן ולמידת החומרה הנובעת מהן, ולפיכך יצוינו כעת בקצרה בלבד: המתלוננת צולמה בתחנת משטרה, בעודה עצורה, על ידי השוטר שעצר אותה; הנאשם יזם לבדו את הצילום, ביצע אותו, ופרק זמן ניכר לאחר מכן - תוך מודעות מלאה לתוכנו ואף לאחר צפייה בו - בחר להפיצו לחבריו; המניע לצילום ולהפצה הוא מניע חברתי, לנוכח דמותה המיוחדת של המתלוננת.

יש להתייחס עוד לקביעת המחוקק לגבי העונש המירבי לכל עבירה בה הורשע הנאשם, עונש העומד על 5 שנות מאסר ביחס לכל אחת מהן.

הצדדים הציגו פסיקה התומכת כל אחד בטיעונו. עיקר פסקי הדין שהגישה המאשימה, התייחס להפצת סרטונים המתעדים קיום יחסי מין או עירום, זאת לאחר צילום בסתר. חלק ניכר מהפסיקה ניתן בבתי דין צבאיים, ורמת הענישה נעה בין מאסר בעבודות צבאיות למאסר בפועל לתקופה קצרה.

שני פסקי דין שהגיש ב"כ הנאשם, העוסקים בפגיעה בפרטיות, מתייחסים לצילום מצבים אינטימיים ללא ידיעה, ואולם אין מדובר בהפצת הצילום, אותה פעולה בעלת פוטנציאל פגיעה קשה, או שימוש אחר כלשהו שנעשה בו.

המקרה הנדון מציג נסיבות יוצאות דופן, צרוף נתונים ייחודיים, היוצרים יחדיו פסיפס חריג של פגיעה קשה

בערכים מוגנים. צודק ב"כ הנאשם, כי מוקד הפגיעה אינו צילום בסתר של יחסי מין והפצתו, אך הרמת המסך מעל מינה של המתלוננת, במקרה זה, והפצת הדבר ברבים, תוך אדישות לתוצאות המעשה, מהווה פגיעה לא פחותה בזכותה לפרטיות.

לאחר ששקלתי את כל האמור לעיל, אני קובע כי מתחם הענישה במקרה זה נע בין מספר חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שרות, ועד למאסר בפועל למשך 12 חודשים, זאת לצד מאסר מותנה ופיצוי למתלוננת.

העונש המתאים

13. הנאשם ממלא את תפקידו כשוטר, מזה שנים רבות, על הצד הטוב ביותר. מעידות על כך הערכות מפקדיו שהוגשו במהלך הטיעונים לעונש.

הנאשם העלה טענות שונות לגבי המיוחס לו בכתב האישום, ולפיכך נשמעו ראיות, במהלך הוגשו בהסכמה כל ראיות המאשימה. עובדה זו אינה משמשת כנגד הנאשם, אך הוא אינו יכול לזקוף לזכותו קבלת אחריות על מעשיו בשלב הראשוני. במהלך שלב הטיעונים לעונש, הביע הנאשם חרטה עמוקה על מעשיו, העולה בקנה אחד עם התרשמות שירות המבחן משינוי בגישתו הקורבנית, והבנה של הפסול במעשיו. אמנם, מדובר בתחילת הליך טיפולי ובשינוי שהחל רק בשלהי ההליך הפלילי, אך אין ספק כי יש לתת לשינוי זה משמעות בעונש שיוטל על הנאשם.

משקל נוסף, בעת קביעת העונש המתאים, יש לתת לעובדה שהנאשם שירת כשוטר במהלך החלק הארי של חייו הבוגרים, וההליך הפלילי כנגדו השפיע עליו מבחינה נפשית, כמו גם על מערכת היחסים במשפחתו הקרובה, כפי שבא לידי ביטוי בעת הטיעונים לעונש.

למול הצורך בענישה חד משמעית, המתחייבת נוכח אופי העבירות והצורך בהרתעת הרבים, יש לזקוף לזכות הנאשם את כל האמור לעיל, זאת באופן המשפיע על מידת העונש אך לא על אופיו.

לגבי רכיב הפיצוי, אתחשב בכך ש"איננו בבחינת עיצום עונשי המוטל על הנאשם בגין מעשה עבירה שביצע, כי אם בבחינת פיצוי ראשוני לנפגע העבירה... פיצוי זה נועד לממש מספר מטרות, דוגמת הכרה חברתית בסבלו של הנפגע ומתן סעד מהיר לנפגע העבירה"

(ע"פ 3186/18 דניס פטרוב נ' מדינת ישראל (9.08.2018) סעיף 21).

לאחר ששקלתי את כל האמור לעיל, החלטתי להטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

1. מאסר למשך חודשיים, אשר ירוצה בעבודות שרות, זאת בהתאם לחוות דעת

הממונה.

2. ארבעה חודשי מאסר, אותם לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור תוך 3 שנים מהיום

עבירה בה הורשע.

3. בשל הנזק והפגיעה שנגרמו למתלוננת, ישלם לה הנאשם פיצוי בסך 10,000 ₪. הפיצוי ישולם בעשרה תשלומים שווים, החל מיום 1.10.18 ומידי חודש בחודשו.

בית המשפט רשם בפניו את הודעת ראש מחלקת משמעת במטה הארצי של משטרת ישראל, במסגרת ע"פ(חיפה) 25199-04-13, אשר הוגש על ידי המאשימה בהליך הנדון, ולפיה פיטורי שוטר, גם לאחר הרשעה, אינם נעשים באופן אוטומטי וכי כל מקרה נשקל לגופו בהתאם לפרמטרים המפורטים באותה הודעה.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, כ"ו אלול תשע"ח, 06 ספטמבר 2018, במעמד הצדדים.